

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Ing. Juraszková Marcela

Datum vytvoření: 17. 11. 2012

Ročník: II.

Vzdělávací oblast: Ekonomika a právo

Vzdělávací obor: Podnikání

Tematický okruh: Marketing a management

Téma: Pracovní poměr

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_12_MM_01

Metodický list/anotace: Vysvětlení způsobů uzavření a skončení pracovního poměru.

Téma lze vyučovat i v jiných oborech.

Pracovní poměr - vznik

1. Pracovní smlouva
2. Dohoda o provedení práce
3. Dohoda o pracovní činnosti
4. Zkušební doba

Pracovní poměr – způsoby vzniku

- 1) pracovní smlouvou
- 2) jmenováním

Volba není samostatný způsob založení pracovního poměru, je pouze předpokladem vzniku pracovního poměru následným uzavřením pracovní smlouvy se zvoleným kandidátem.

Pracovní smlouva

Náležitosti:

- druh práce
- místo nebo místa výkonu práce
- den nástupu do práce

Uzavřena písemně, každá smluvní strana musí obdržet jedno vyhotovení.

Dohoda o provedení práce

- rozsah práce do 300 hodin/kalendářní rok
- zaměstnanec může mít dohodu u více zaměstnavatelů, s každým maximálně 300 hodin/kalendářní rok
- uzavřena písemně, jedno vyhotovení dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci
- nepřesáhne-li v měsíci výše vyplacené odměny částku Kč 10 000,--, neplatí zaměstnanec ani zaměstnavatel zdravotní ani sociální pojištění

Dohoda o pracovní činnosti

- rozsah práce do 1/2 týdenní pracovní doby
- uzavřena písemně, jedno vyhotovení vydá zaměstnavatel zaměstnanci
- uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá
- odvádí se sociální a zdravotní pojištění

Zkušební doba

- délka do 3 měsíců po sobě jdoucích ode dne vzniku pracovního poměru, u vedoucího zaměstnance do 6 měsíců
- nemůže být dodatečně prodlužována
- lze sjednat nejpozději v den, který byl sjednán jako den nástupu do práce
- sjednávána písemně

Pracovní poměr - skončení

1. uplynutím doby, na kterou byl sjednán
2. dohodou
3. výpovědí zaměstnance či zaměstnavatele
4. okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnancem nebo zaměstnavatelem
5. zrušením ve zkušební době

Dohoda o rozvázání pracovního poměru

- jediný **dvoustranný** pracovněprávní úkon
- ujednání mezi stranami, že pracovní poměr zaniká a ke kterému dni končí
- písemná forma, každá ze smluvních stran obdrží jedno vyhotovení

Výpověď

- výpovědí může rozvázat pracovní poměr zaměstnavatel i zaměstnanec
- podána písemně a doručena druhému účastníku
- zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď jen z důvodu uvedeného v zákoníku práce
- zaměstnanec může dát zaměstnavateli výpověď z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu

Odstupné

U výpovědi zaměstnavatelem z důvodů dle § 52 písm. a) až c) nebo dohodou z týchž důvodů, má zaměstnanec nárok na odstupné ve výši nejméně:

- a)** jednonásobku jeho průměrného výdělku, trval-li pracovní poměr u zaměstnavatele méně než 1 rok,
- b)** dvojnásobku jeho průměrného výdělku, trval-li pracovní poměr u zaměstnavatele alespoň 1 rok a méně než 2 roky,
- c)** trojnásobku jeho průměrného výdělku, trval-li pracovní poměr u zaměstnavatele alespoň 2 roky

Okamžité zrušení pracovního poměru

- zaměstnavatel může výjimečně pracovní poměr okamžitě zrušit dle § 55 zákoníku práce
- zaměstnanec může pracovní poměr okamžitě zrušit dle § 56 zákoníku práce

Zrušení pracovního poměru ve zkušební době

- lze z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu
- musí být provedeno písemně
- pracovní poměr skončí dnem doručení zrušení

Úkoly

1. V jakých souvislostech se hovoří o ochranné lhůtě, na koho se vztahuje a kdy „běží“?
2. Z jakých důvodů může dát firma výpověď zaměstnanci?
3. Z jakých důvodů (u obou stran) může dojít k okamžitému zrušení pracovního poměru?
4. V jakém případě byste sjednali dohodu o pracovní činnosti?
5. Jaké náležitosti má dohoda o provedení práce?

Prameny

AMSTRONG, M. *Personální management*. Praha : Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0469-2.

BĚLINA, M. a kol., *Zákoník práce, komentář*, 1. vydání, C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7179-607-7.

BĚLOHLÁVEK, F., KOŠŤAN, P., ŠULEŘ, O. *Management*. Brno : Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0396-X.

KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů*. Praha : Management Press, 2002. ISBN 80-7261-033-3.

ÚZ *Občanský zákoník*. Ostrava : Sagit, 1. 6. 2011. ISBN 978-80-7208-861-4.